

No. 5. Zaterdag

15 Januarij 1820.

Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

NEDERLANDEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL;

BELANGRIJKE ZITTING

Van Woensdag (den 12 Januarij).

In deze Zitting is eigenlijk niets verhandeld. De leden waren tegen één ure bijeen geroepen; het publiek wachte met ongeduld, op de tribunen, naar de opening der vergadering; eenige weinige leden vertoonden zich in de zaal; het werd twee ure. De heer van *Wickevoort Crommelin*, nu hooft van de ongesteldheid van den heer *Marlot Bonder*, plaatste zich toen op den Voorzitters stoel, liet om de vergadering te openen, maar om de heeren aantekondigen, dat zij naar huis konden gaan, dat er geene vergadering kon plaats hebben, aangezien er slechts 49 leden en dus minder dan de helft, welke vereischt wordt om te kunnen delibereren, aanwezig waren. Dit mag men noemen op zijn post zijn Onbegrijpelijkheid of onbetrouwbaarheid voor den dienst des Vaderlands. Hier ontstaat natuurlijk de vraag: waarvoor genieten de heeren leden een tractement? Schieten zij het zelve op? Of is het een schijntractement, dat de leden van hun verblijf in de plaats waar de zitting der Staten-Generaal wordt gehouden? Is het laatste waar, dan zoude men van hunne billijkheid (om van geene vaderlandsliefde te spreken) ten minste mogen verwachten, dat zij zich niet zoo lang verwijderd hielden van de plaats der vergaderingen, dat de dienst van den lande daardoor kon lijden.

Voor het overige, verneemt men dat deze bijeenroeping bestemd was om aan te hooren eene boodschap van den Koning, begeleidend een ontwerp van wet, waarbij eenige veranderingen in sommige artikelen van de wet op de Militie worden voorgedragen, en strekkende voornamelijk om dezelve in meerder overeenstemming met elkander te brengen.

Gravenhage, den 14 Januarij 1820.

Men leest in het *Orakel* van Brussel, en onze particuliere briefwisseling meldt ons insgelijks, dat de heer *Hibart*, fransche Priester, voormalige Biechtvader van *Lodewijk XVI* en van *Carnot*, thans Schrijver van het dagblad *Le Veridique* hetwelk te Gent wordt gedrukt en uitgegeven, en aan welks redactie sommige Excellentien niet vreemd zijn, op zekeren avond naar zijn huis gaande, door vier manspersonen is aangegrepen en duchtig afgerost. Daar hij schreeuwde als of hij vermoord werd, kwamen eenige personen toeschieten, en hierdoor werd de geweldige gunsteling van eenige hooge Ambtenaren ontzet. Men spoort de daders na, doch tot dus verre heeft men dezelve nog niet kunnen ontdekken. Zoo wij wel onderrigt zijn, zoude deze *attaque* zich alleen tot eenige *stolslagen* hebben bepaald.

FRANKRIJK.

Parjs, den 3 Januarij.

Ahier wordt thans bij den Boekverkooper *Barrois* uitgegeven een boek, dat niet kan rekenen veler aandacht tot zich te trekken. Men schrijft hetzelfde toe aan *Napoleon Bonaparte*. Wat daarvan zij, zie hier deszelfs titel: *Gedenkschriften over de geschiedenis van Frankrijk in 1815, met het plan van den slag van Mont-Saint-Jean*. Dit boek is een fragment van een groot werk, en hetzelfde had, volgens het bericht van den uitgever, tot oorspronkelijken titel: *Tweede handschrift van St. Helena genomen; gedenkschriften voor de geschiedenis van Frankrijk in 1815*. De heer *O'Meara*, Chirurgijn op het schip de *Northumberland*, aan wien dit fragment was toevertrouwd geworden, heeft hetzelfde aan voormelden Boekhandelaar ter hand, gesteld om het te doen drukken en uitgeven.

Deze gedenkschriften, zegt de Uitgever, in zijn bericht, even opmerkelijk door de nieuwe of weinig bekende daadzaken welke men daarin aantreft, als door een beknopte, snel en luisterrijk verhaal, zijn ons voorgekomen de aandacht te verdienen van allen die de geschiedenis van onzen tijd willen kennen. De Engelsche vertaling welke thans te Londen gedrukt wordt, is gemaakt naar de kopij die voor desen druk heeft gediend.

Zie hier in korte woorden, eene opgave van deszelfs inhoud. De Koning van Provens en komt te Parjs; de Koning van Napels verlaat den oorlog aan Oostenrijk. De Schrijver schetst een tafereel van hetgeen toen op het congres te Weenen gebeurde, alsmede van de geheime overeenkomst, op het einde van 1814, tusschen Oostenrijk, Frankrijk en Engeland tegen Rusland en Pruiszen gesloten.

In het tweede hoofdstuk: Krijgstaat van Frankrijk; staat van het leger op den 1 Junij 1815; Parjs onder een krijgs- en staatkundig oogpunt beschouwd.

In het derde hoofdstuk: het plan van den veldtocht, met uitvoerige ontwikkelingen wegens de onderscheiden plannen welke voorgesteld zijn, en de redenen die *Napoleon* hebben bewogen om aanvullender wijzigt te handelen.

Vervolgens vindt men tot aan het achtste hoofdstuk, de opening van den veldtocht in 1815, met alle krijgskundige bijzonderheden, den stand van het leger en deszelfs stellingen, manoeuvres, de geëvalueerde mogendheden, den slag van *Mont-Saint-Jean* (of van *Waterloo*), met alle deszelfs omstandigheden en waarschijnlijke kansen; het verschil van den zedelijken staat van den soldaat met dien van eenigen zijner hoofden; sindelijk, de hereniging der fransche legers, de hulpmiddelen welke aan Frankrijk nog overbleven, en de gevolgen van den afstand des troons door *Napoleon*. Het 8ste en laatste hoofdstuk behelst aanmerkingen ter beantwoording van hetgeen men aan *Napoleon* heeft te laste gezegd, en opzichte van zijne wijze van regering gedurende de honderd dagen.

Men heeft opgemerkt, dat in die beantwoording eene zinsnede voorkomt, waarin de Souvereiniteit van het volk aan de grondbeginselen van het heilig verbond wordt tegenovergesteld; waarlijk eene zeer zeldzame tegenoverstelling, wanneer men bedenkt van wien dezelve komt.

De lezer zoude gaarn eenige aanvullingen en sat

werk ontvangen; wij gevoelen ons in de letter ver-
tegen: alles is hier belangrijk; men zoude bijna alles
moeten uitschrijven. Zie hier echter een klein staalt-
je. Bij gelegenheid dat de Schrijver handelt over de
hulpmiddelen welke aan Frankrijk in de maand Juli
1815 nog overbleven, erndigt hij dat artikel op de
ze wijze:

» Alles kon nog worden hersteld; maar daartoe was
noodig geestkracht en standvastigheid, niet alleen van
wege de officieren, het gouvernement en de kamers,
maar van de gansche natie! Het gevoel der eer,
des roems en der nationale onafhankelijkheid moest
haar bezielen; zij moest het oog vestigen op Rome
na den slag van Cannes, en niet op Carthago na
den slag van Zama.»

Alles wat Parijs, beschouwd als een belegerde
stad betreft, is met bijzondere zorg behandeld.

» Eene groote hoofdstad, zegt de schrijver, is het
vaderland van de bloem der natie: alle grooten heb-
ben daar hunne woonplaats, hunne familien; zij is
het middelpunt van de opanbare meening, de bewaar-
plaats van alles. Het is de grootste onvoorzigtigheid,
de grootste tegenstrijdigheid, zulk een belangrijk punt
zonder onmiddellijke verdediging te laten. Na den veld-
togt van Ansterlitz, liet de Keizer verscheiden plannen
ontwerpen om de hoogten van Parijs te versterken.
De vrees van de inwoners te zullen verontrusten in
de gebeurtenissen die met eene ongelooftelijke snelheid
op elkander volgden, belietden hem dit ontwerp te
voltoojen. Hoe, zal men zeggen, gij wilt steden
die twaalf of vijftien mijlen omtrek hebben, verster-
ken? Gij zoudt daartoe noodig hebben tachtig of
honderd fronten, een garnizoen van vijftig of zestig
duizend soldaten, acht honderd of duizend stukken
geschut op de batterijen. Maar zestig duizend solda-
ten maken een leger uit: is het niet veel beter die
in de linie te gebruiken? Deze aanmerking wordt,
in het algemeen, tegen de versterking van groote
steden ingebracht; maar zij is ongrond, omdat zij
een soldaat met een man verwart. Om eene groote
hoofdstad te verdedigen, heeft men vijftig of zestig
duizend soldaten nodig, maar geenzins vijftig of zestig
duizend soldaten. In tijden van groote rampspoed,
kunnen de Staten wel gebrek aan soldaten hebben;
maar zij hebben nimmer gebrek aan mannen om het
vaderland te verdedigen.»

Wij kunnen ons niet onthouden van nog uitte-
schrijven hetgeen hier van den gedenkwaardigen slag
van Mont-Saint-Jean of Waterloo gezegd wordt. Men
houde intusschen in het oog wie de Schrijver zij, en
van welken kant dit verhaal komt. Het is belangrijk
voor de Geschiedenis, te weten wat er van weerszijden,
ten opzichte van deze merkwaardige gebeurtenis ge-
zegd of geschreeven is.

» Den 18 Junij, des nachts te een ure, ging de
Keizer te voet uit, slechts vergezeld van zijnen Groot-
Maarschalk; zijn oogmerk was het engelsch leger in
deszelfs afslagt te volgen en het aan te vallen, niet
tegenstaande de duisternis des nachts, zoodra het
op marsch zoude zijn. Hij ging de linie der gardes
door. Het bosch van Soignies vertoende zich als
een brand; de lucht glinsterde van het vuur der bi-
youaken; de diepste stilte heerschte.... Eenige
Belgische deserteurs verhaalden dat hun leger zich
tot des slag gereed maakte; dat er geene achterwaart-
sche beweging had plaats gehad....

» De menigens ten acht ure, bragt men het ont-
bijt aan den Keizer; verscheiden Generaal-Officieren
waren daarbij tegenwoordig; hij zeide: Het engelsch
leger is bijna een vierde sterker dan het onze;
en niettemin hebben wij negentig kansen voor ons,
en geen tien tegen. — Zonder twijfel, zeide de Maar-
schalk Ney, die op hetzelfde oogenblik binnen trad,
indien de Hertog van Wellington onnozel genog was
om Uwe Majesteit af te wachten; maar ik kon haar
zeggen, dat zijne kolonnen reeds in vollen aftogt
zijn; zij verdwijnen in het bosch. — Gij hebt kwalijk
gevoel, herkomst de Vorst; het is geen tijd meer,
zij zoudt zich daardoor aan een zeker verlies bloot
stellen; de steenen zijn geworpen en wij hebben de
roep voor ons.»

» Men volgt eene schildersachtige beschrijving van
den marsch des Franschen legers, den moed en de
geestdrift der soldaten, die zich zeker van de over-
winning achtten.

(In een volgend Nummer zullen wij nog eenige
uittreksels uit dat werk mededeelen).

Frankfort, den 3 Januarij.

Brieven van Berlijn melden, dat eenige leden van
de regierlijke commissie, belast met de Proessen te-
gen de personen die beschuldigd worden wegens
staatkundige misdrijven, hunne demissie hebben ge-

geven; hoezeer de reden waarom zij bedankt heb-
ben niet openlijk bekend is, twijfelt men echter niet
dat zij zich hebben willen onttrekken aan eenen in-
vloed, die onbestaanbaar is met de vrijheid van ge-
wezen, welke zij meenden te moeten genieten in de
uitoefening van hunnen moeilijken post.

Men spreekt op nieuw van de op handen zijnde
vrijheid van den heer Jahn, beschuldigd van revolu-
tionnairen toelag, doch tegen wien noch zijne verhooren,
noch de verklaringen der getuigen eenig bezwaar
hebben opgeleverd. Men verzekert dat een zeer mag-
tig persoon (de Prins Hardenberg) zich sterk voor hem
heeft in de bes gesteld.

De politie van Berlijn doet op dit oogenblik een
sterk onderzoek bij de boekverkoopers naar werken
welke zij gevaarlijk oordeelt. Onder deze bevindt er
zich een van zekeren Godgeleerde, Brencke genaamd,
welke getracht heeft te bewijzen, dat Jezus Chris-
tus, na zijne opstanding, nog zeven en twintig jaren
op aarde had verkeerd, doch, dat hij naar het ge-
voelen van den Schrijver zelf, gansch onbekend
zoude hebben geleefd. Men heeft aan het boek van
dien dweeper de eer aangedaan van hetzelfde op te
halen, en daardoor wordt het thans sterk gezocht.

Allegelweck.

Solkostam, den 13 Januarij 1820.

Ook alhier is men zeer verheugd, over het ver-
werpen der financiële wetten onlangs aan de Twee-
de Kamer der Staten-Generaal voorgedragen.

Het is genoeg bekend dat vele eigenaars van Bran-
derijen binnen deze stad, in den jaer 1816, toen op-
der anderen het ontwerp van wet voor het Binnen-
lands Gedistilleerd stond voorgedragen te worden,
zich bij verscheidene memorien aan de Tweede Ka-
mer hadden geaddresserd, en daarbij, zoo zij vermeen-
den, op goede gronden, hadden aangetoond, dat dit
ontwerp, indien aangenomen, een groot veran-
derd worden, niet anders dan nadelig voor de
Schatkist en voor de trafieken kon zijn; waarom zij
de verwerping hiervan verzochten: dan, hoewel het
bij de discussien over deze wet bleek, dat velen der
Leden met het gevoelen der requestanten overeen-
stemden, werd het ontwerp echter bij de meerder-
heid aangenomen en op den eersten December 1816
ingevoerd.

Niet tegenstaande het sdael dat zich, al kort na
de invoering dier wet, voor de branderijen liet ge-
voelen, en na dat op het laatste van t jaar 1817 be-
paald was, dat in t jaar 1818, alle indirecte belas-
tingen, op denzelven voet zouden worden opgebracht,
als voor het jaar 1817 was vastgesteld, werd in het
begin van t jaar 1818 aan de Tweede Kamer, over-
gebracht een ontwerp van wet voor het Binnenlandsch
Gedistilleerd, welk ontwerp, volgens bij die overbren-
ging gedane mededeelingen, zoude behelzen eenige
wijzigingen en veranderingen in de bestaande wet;
maar deze veranderingen en wijzigingen waren niet
anders dan eene verhooging op de reeds bestaande
belasting, vermeerdering van in acht te nemen en
niet uit te voeren formaliteiten en meerdere belem-
meringen in de werkzaamheden der branderijen zelve;
hetgeen dan ook aanleiding gaf dat 60 personen, te-
zamen eigenaars van 164 branderijen der eerste clas-
se, binnen deze stad, hunne grieven aan de Staten-
Generaal opgaven en daarin voorziening verzochten.
Maar hoezeer een aantal Leden der Vergadering, blij-
kens de openbare discussien, van de gegrondheid dier
bezwaren overtuigd waren en het goed regt der Sto-
kers aan den dag legden, werd deze wet, die tus-
schen een aantal andere ingevoerd was, terwijl er
geene kans overbleef als om al de voorgedragene
wetten aan te nemen of alle te verwerpen, na hevige
discussien, al mede aanvaard.

Aldus werd men dan weder in zijne billijke ver-
wachting te leur gesteld; in plaats van vermindere-
ring, werden vermeerdering van belasting en onder-
werping aan menigvuldiger formaliteiten en belem-
meringen, waarvan men dan oektot nu toe het na-
deel moet verdueren, daargesteld.

Het is dus niet alleen de hooge belasting waar over
men zich te beklagen heeft; het is niet alleen de
manier, waarop dezelve betaald wordt, maar het zijn
ook, wel inzonderheid, de belemmeringen en bes-
ten in de expeditien naar buiten het Rijk; het zijn

de beletselen in de uitvoering der werkzaamheden in de branderijen; het zijn de formaliteiten waaraan men onderworpen is; formaliteiten meestal overbodig en voornamelijk nergens anders toe dienstig dan om de beurzen der Ambtenaren te vullen, van Ambtenaren, welker getal zoo groot is, en die zoo een aanzienlijk gedeelte van den opbrengst verslinden! Heeft men geene redenen van ontevredenheid, als men zich die gelukkige dagen herinnert, in welke ieder handelaar en trafekant zijne werkzaamheden zoodanig kon inrigten als met zijn betaafelijk belang overeenkwam, en men daar tegen stelt, dat door de thans bestaande wetten, het vermeerderen of verminderen der werkzaamheden in de branderijen, na goedvinden belet wordt, ja zelfs, dat de trafekant, indien hij, om de schade te ontgaan, liever de werkzaamheden geheel wil doen ophouden, zulks niet kan, ten zij na alvorens daarvan aangifte gedaan te hebben, en dan nog gehouden is om 14 dagen daarna, al was de schade voor hem ook nog zoo groot, alles te doen voortduren? — Heeft men geene redenen tot klagen, wanneer men hoewel algemeen bekend, als iemand die altoos eerlijk handelt en de gelegde belasting hoe drukkend en schadelijk die ook zij, tot den uitersten penning betaalt, nochtans om het begaan van eenen kleinen misslag of nalatigheid in de eene of andere formaliteit, dikwils nog maar alleen in het oog der Ambtenaren bestaande, door een bij linn zoo zeer geliefkoosd en hun voordeel aanbrengeud Proces-verbaal lastig gevallen wordt, en over een zoodanig Proces-verbaal moet gaan transigeren, even als of men over eene koe of paard handelde, het niet loven en bieden eindelijk eens wordt en zijne gereede penningen dan moet uitbetalen?

Het is wel zoo: de weg van regten staat voor ieder open; en als men denkt onrechtvaardig aangevallen te zijn, kan men zich voor den regter doen roepen en aldaar zijne zaak verdedigen. Dit is ook al gebeurd en voor de aangerande zeer gunstig uitgevallen; doch men weet hoe afkeerig de meeste menschen zijn om een Proces te voeren; zij offeren dadelijk een gedeelte op, ons aldus, is het mogelijk, de onrechtelijke behandeling uit de gedachten te stellen, liever dan die door het voeren van dikwerf langwijlige Processen, levendig te houden.

Dan, nu de financiële wetten verworpen zijn, en vele achtingswaardige Leden zich zoo sterk tegen dezelve verklaard hebben, vleit men zich dat er weldra ook voor de branderijen eene andere en betere wet zal voorgedragen worden; eene wet voordeelig voor 's Rijks Schatkist, voordeelig voor den trafekant; eene wet klaar en duidelijk, voor een ieder verstaanbaar en uitvoerlijk; eene wet ontdaan van alle die onnoodige en hatelijke formaliteiten, welke zoo zeer aanleiding tot hevelarijen geven: in het laatste geval, zal het voor het Rijk al dadelijk dit voordeel opleveren, dat het heizleger van Ambtenaren, nog met een aantal kan verminderd worden.

Aan den Redacteur van het Algemeen Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-blad.

MIJNHEER DE REDACTEUR!

Ik heb even als gij, de gedenkwaardige zitting der Staten-Generaal van 24 en 25 December bijgewoond. Ik noem dezelve gedenkwaardig, omdat zij inderdaad eenen beslissenden strijd tusschen de Openbare Meening, de stem des Koophandels en de Ministerieele theorien aangestelde. De geheele Constitutie werd met eenen tienjarigen doodslap bedreigd, en de uitvoerende magt scheen even als een geweldige storm alle dijken en dammen te zullen vernielen, en met eenen ijzeren scepter de bedrukte Natie te moeten beheerschen. Gelukkig hebben de Afgevaardigden den gapenden afgrond gezien, en de onafhankelijkheid der Natie werd gered. Intusschen heeft deze zitting bijna tot eenige aanmerkingen aanleiding gegeven, welke mij de ziel doorsneden en de overtuiging deden geboren worden, dat zonder medewerking van alle weldenkenden, zonder dat als Natie hare stem op eene beslissende wijze doet hooren, het constitutioneel systeem dikwerf in dezelfde hoofdbeginselen wordt aangetast. De waarde van de Nationale representatie berust immers alleen op de zedelijkheid der Vertegenwoordigers; en zoodra de goedkeuring aan eene Wet geschonken, aan onedele en verachtelijke bezaken kan worden toegeschreven, is de Volksvertegenwoordiging niet alleen onnut, maar een band te meer waardoor het juk onherroepelijk op de schouders des Volks gekneld wordt. De Dwanglandij heeft alsdan het toppunt harer wenschen bereikt, omdat men zelfs het recht tot de billijkste klagen heeft vernietigd. Zoodra een tijtel, eene ridderorde, of de vrees voor de eene of andere magtige

gramschap, op het gevoelen des Afgevaardigden eenigen invloed kan uitoefenen, is zulk een mensch zijns hooge betrekking onwaardig, en het voorwerp van regtmatische afkeer en verachting.

Patriotismus moet dus bij elk in het bijzonder de heerscherden karaktertrek uitmaken; zijne kunde en deugd behoren boven allen twijfel verheven te zijn, en zijne daden behoren de geringste verdenkingen te vernietigen. Intusschen ben ik ontwaar geworden dat bij velen het denkbeeld berust, dat men uit de verschillende betrekkingen der Afgevaardigden, tot hunne stem zonde kunnen bestuiten, en dat egoismus de goedkeuring of verwerping zoude beslissen. Deze aantijging, den Nederlander onwaardig, heb ik steeds met drijf bestreden, en voorbeelden voor het tegendeel aangevoerd; — intusschen weet men aan dit afgrijpselijk systeem door daadzaken uit verschillende tijden en landen, eenen schoonschijnende glimp te geven, en aldus tot het besluit te komen, dat, even als na de afschaffing der slavernij het getal der vrijwillige slaven van Grooten en Vorsten niet is verminderd; even als alle onzinnigen niet binnen de muren der verbeterhuizen zijn bestoten; zoo ook alle wetten geenzints door de innerlijke goedkeuring en overtuiging der meerderheid zijn aangenomen. — Ik voer hier tegen aan, het ongeoorloofde om zonder stellige bewijzen zijnen evenmenschen te verdenken; ik spreek van het vertrouwen hetwelk de Afgevaardigden te regt in de wetten der Ministers moeten stellen. Men antwoordt mij met voorbeelden, daar ik mij slechts met woorden moet behelpen. — Ik be-roep mij op het doelmatige en billijke in verschillende wetten voorkomende. Men wijst mij op menschen met tijtels en orden overladen, zonder eenig bewijs van verdiensten te hebben gegeven, zonder eenmaal hunne stem in de vergadering der Natie te hebben doen hooren. Eindelijk komt men tot eene vergelijking tusschen de ministerieelen, en de leden der oppositie; — zedelijkheid, kunde en onpartijdigheid worden nu gewikt en gewogen, en men trekt een besluit hetwelk voor mijne stelling geenzints voordelig schijnt; — ik wil dan ook wel erkennen dat zelfs eene te ver gedreven oppositie, ten minsten op de blinde ministerieelen het voordeel der belangloosheid bezit; en deze hoedanigheid is waarlijk in onze dagen niet te verachten, daar men zich de lieerschende deugden onzer voorvaderen nauwelijks bij name herinnert. Over één punt zijn alle weldenkenden het volkomen eens, namelijk over het gevaarlijke van dergelijke aantijgingen, in betrekking tot de Openbare Meening, en de achtbaarheid der regering; want indien het bij voorbeeld gebeurde dat een der Afgevaardigden het ordeboekje opstak kwam, zonder zich op de minste schijn van rechtvaardigheid te kunnen verlaten, maar alleen voor de toetsaanspraak door hem aan te eene of andere re wet gegeven, zoo zouden alsdan de hatelijkste aanmerkingen zich niet alleen tot den nieuwen ridder bepalen, maar bij gevolgtrekking mede op het Bestuur worden toegepast.

Wanneer hebben de Natien der Oudheid de schitterendste rol gespeeld? — niet wanneer zij groote schatten en magtige leger's bezaten, maar wanneer de wetten het zekerste gezag uitoefenden, en de burgers alle pogingen vereenden om dezelve gezag te schragen. De magtigste Staat van latere dagen is zeker dat land waar alle burgers zich in een gevoel vereenigen, namelijk achting en eerbied voor de wetten, omdat aldaar geen burger is welke door dezelve niet beschermd en beveiligd is. Wanneer wij deze beginselen op het tienjarig budget toepassen, dan komen wij welhaast tot het besluit dat het Ministerie de verkrachting der Grondwet, en de vernietiging der eenvoudigste beginselen der Constitutioneële regering kon te weeg gebragt hebben, en met vaste schreden tot zulk een noodlottig nutteloos naderde, door het gebruik van de Jesuitsche stelling: *het doel wettigt de middelen*. Wat zal ik toch anders van de volgende zinsneden, letterlijk uit de aanspraak van den Directeur-Generaal overgenomen; kunnen zeggen, dan dat men de Afgevaardigden door schoon-schijnende beloften tot het aannemen der voorgestelde wetten wilde verleiden? Ik vind mij gelast de Vergadering te kennen te geven dat Z. M. zich voorstelt na (naar?) de keuze van U. Ed. M. tusschen de twee voorgedragde ontwerpen, aan de Staten-Generaal, in derzelve tegenwoordige zitting, eene voordragt te doen tot regeling der regterlijke magt, waarvan Hoogstdezelve al het gewigt gevoelt. Is het dus niet van het aannemen of verwerpen van den der beide *alternatieve* ontwerpen over de tienjarige grooting afhankelijk, of men al dan niet aan de voor-schrijven der Grondwet zal gehoorzamen? Immers wanneer ik alhier op tijd en plaats lette, wanneer ik vorige daden met dit gezegde in verband breng

... dan kom ik veilig tot het besluit, dat men in andere woorden belooft aan de bepalingen der Grondwet te voldoen, indien slechts in dit geval aan de stem van het ministerie, op eene der twee voorgedragen wijzen, gehoor gegeven wordt. Is dit niet het *Pistula dulce canit*, dat bekende spreuk? — Is dit niet een hoon aan Volk en Vorst gedaan, door den band, welke hen wederzijdsch verbindt, spottende te verbreken? Ik onthoude mij van verdere aanmerkingen, omdat de Directeur-Generaal voorgeeft in den geheiligden naam des Konings deze on gepaste belofte te doen; maar besluite alleen dat dergelijke handelingen reeds voldoende zijn, om dergelijken tegen het doel intenzien, waartoe men dergelijke middelen behoeft.

Met verachting heb ik insgelijks verschillende redeneringen gehoord, ontleend uit de zwaarigheden welke het verwerpen des budgets zoude kunnen ten gevolge hebben: dit is niet het onpartijdig oordeel der vertegenwoordigers inroepen, maar hunne toestemming als met het mes op de keel afdringen. Dergelijke argumenten maken de Volksvertegenwoordiging tot een niets, en de geheele Constitutie tot onzin. Intusschen had de Openbare Meening aan het budget reeds recht gedaan, voor de discussien. Niemand durfde hetzelfde voor zijn werk erkennen, en er liepen daaromtrent geruchten welke ik liever niet zal herhalen: *veritas odium parit*. Het sprak van zelve dat de kundige mannen, aan wie men de wetten van 25 Maart — 14 Mei 1814 te danken heeft, de verwerpen tienjarige begrooting niet hadden kunnen aanraden. Ik vertrouw dat men door deze nieuwe les tot meerdere oorzigtigheid zal zijn gekomen en eindelijk begrijpen, dat er tijden zijn waarin de minste misslag onherstelbaar wordt, waarin niets aan de openbare Gedeucht ontgaat en men zich geenszins door orde teeken of titels laat afschrikken om aan eenen onwaardigen Staatsman de verdiende minachting te doen gevoelen. De tijden zijn voorbij, waarin de voor den troon gebakte en beschaamde eerzuchtigen, de edelste hoop van het menschelijk geslacht straffeloos konden bespotten.

De aanbieden begrooting zal behalven het systeem alleen met de Grondwet bestaunbaar, aanzienlijke bezuinigingen kunnen en moeten bevatten. Men onderzoek slechts de verschillende takken van beheer en men zal zich met de geheele Natie kunnen overtuigen, dat gewichtige verbeteringen noodzakelijk en gemakkelijk zijn. Misschien zal ik UEd. de rekening van eenige groote heeren wel eens opmaken, ten einde UEd. te bewijzen dat bij sommige takken van inkomsten, de grootste misbruiken zijn ingeslopen; — ik beschouw het als een dure pligt voor elk burger het kwaad aantoonen, ook dan wanneer zijne mindere kunde het middel tot verbetering niet konde aanwijzen.

Ik heb de eer enz.

K. R.

Advertentien.

De ondergeteekenden Kooplieden en Kommissarissen binnen deze Stad, in aanmerking genomen hebbende de ontzettende uitgebreidheid, welke de sedert weinig jaren gesloten wordende In- en Verkoop op Levering, in verskillende Granen, op min of meer verschillende termijnen, verkregen hebben, waardoor reeds meermalen groote hoeveelheden van het een of ander Graan, op deze wijze zijn verkocht geworden, als de werkelijke Voorraad daarvan bedroeg, of, zonder groote opofferingen, bijeen te brengen was, ja zelfs uit hoofde van de stremming der Scheepvaart, of door andere onvoorziene omstandigheden, konden geleverd worden; Overwegende de schadelijke gevolgen, welke deze In- en Verkoop, op Levering, tot eene zoodanige uitgebreidheid gebragt, voor den regelmatig Graanhandel hebben, vermits de prijzen zich daardoor niet meer naar de bestaande evenredigheid van den aanwezigen Voorraad, of den staat der Buitenlandsche Markten, tot de behoefte en den aftrek regelen, maar integendeel veelal eene daarmee strijdige wijziging of daling ondergaan, al naar dat het verkochte den ten verkoop aanwezigen Voorraad overtreft, of omgekeerd, de ten verkoop aanwezige Voorraad het verkochte, voor zoo verre hetzelfde ontvangen wordt, te boven gaat; Overwegende dat deze In- en Verkoop van Granen, op Levering, dien belangrijken Handelstak doen onttaarden in een spel, of eene soort van wedenschap, nitlokkend voor velen, welke geene genoegzame middelen bezitten om het door hun gekochte Graan bij den ontvangst te betalen, of het door hun verkochte te leveren, ja zelfs meermalen zich buiten staat bevinden, het eventueel verschil ten humen nadeele tusschen den Marktprijs, ten tijde van den In- of Verkoop, en dien ten tijde van den Ontvangst of der Levering, naar behooren te voldoen; Overwegende, dat deze handelwijze dan ook bij eenige merkelijke variatiën in de Graanprijzen, niet alleen tot veelvuldige geschillen en onangenaamheden aanleiding geeft, maar ook den af-

loop van alle geslachten In- of Verkoop op Levering ten uiters onzaker maakt;

Overwegende eindelijk, dat het ingeslopen misbruik onvermijdelijk, zoowel den In- als Buitenlander, van verdere afzendingen zijner Granen, op eene Markt moet afschrikken, welke aan zulke buitensporige variatiën in de prijzen onderhevig is, en hetzelfde bij een voortdurend bestaan, niet onafaten kan, zelfs de soliditeit van den gewonen en regelmatigen Graanhandel te ondermijnen;

Zijn derhalve overrengelkomen, zich op het plegtigst en ten krachtigste, te verbinden, gelijk zij zich hierbij op het plegtigst en ten krachtigste verbinden, om, te rekenen van den eersten Februaarij des Jaars achttien honderd twintig, voortaan noch voor eigene, noch voor buitenlandsche rekening, of in commissie, hetzij direct of indirect, te sluiten of te doen sluiten eenigen In- of Verkoop, hoe ook genaamd, op Levering of in Voorkoop, noch ook eenige premien te trekken, te geven of te doen geven tot ontvangst of levering, van Tarwe, Rogge, Gerst, Haver, Boekweit, Erwt en of Boonen, hetzij hier ter plaatse of elders liggende, of te leveren, met uitzondering alleen van zoodanige ladingen of partijen Graan, welke werkelijk reeds afgeladen zijn, of zullen worden, en gevolgelijk met betrekking tot ladingen of partijen Graan van buitenlandsch afgezonden, niet anders dan na ontvangst van het Connossement, of de Connossementen, welke de gedane afzending bewijzen, en ten opzichte van ladingen of partijen binnenlandsche Graan, niet anders dan onder voorwaarde van niterlijk binnen den tijd van acht dagen, Connossement of Connossementen, vrachtbrief of vrachtbrieven te zullen prodnoeren, welke de gedane afzending bewijzen, en voortv onder poene van nulliteit der gedane In- of Verkoop, ingeval aan deze bepaling niet moegt worden voldaan.

De Ondergeteekenden elkaander wederkeerig belovende, deze verbintenissen als Mannen van Eer en te goeder Trouw te zullen naarkomen, hebben dezelve met hunne naanteekeningen zonder eenige restrictie bekrachtigd, en voorts besloten, Kommissarissen tot den Graanhandel te verzoeken, het benodigd aantal Exemplaren daarvan te doen drukken, en zulks in de alphaetische volgorde van de namen der respectieve Ondergeteekenden, ten einde dezelve alomme zoudde kunnen verzonden worden, deze verbintenissen in originali echter in hunne archieven te bewaren.

Aldus gedaan binnen Amsterdam, den dertigsten December des Jaars achttien honderd negentien en volgende dagen.

Alstomphius en van Hemert.	J. C. Hurrelbrink.
Amoshoff en van Kempen.	W. Jaeger en Comp.
B. J. Bloot van Anstiel en Ludwig.	J. Jorissen en Comp.
Bever Melchers en Comp.	Kooh, Rybende en Comp.
Frans Biederlack.	W. König en Comp.
Nicolaas Bouvy.	Cornelis Koning.
Broms en Ebeling.	Laurens en Comp.
Bruggemann en Comp.	Karl Lennep, Coster en Comp.
Bunge en Comp.	W. en J. D. Lulofs.
J. de Burtlett.	Pieter Martens en Zoon.
Buyt, de Bordes en Jordan.	Gebroeders Meyer.
J. W. L. Caplan Doyen.	H. Pelt en Comp.
Charles, de Villa.	H. en D. Rahn.
Jan Clausing.	Herrn en Joah. Rynders.
S. en P. de Clercq.	L. Rynders.
G. Cramerus.	E. Schellema Bedaun.
Cruys en Comp.	Jacob Sigris.
Jacob Dull en Zoonen.	Staditski en van Heukelom.
H. van Eerde.	Ch. Suwerkrop.
Faesch en Comp.	H. Uloth.
Focke en Comp.	De Wed. Pieter van Veen en Zoon.
Jean Gerbet en Comp.	C. en L. Fischer.
J. P. Gildemeester Linnenschmidt en C.	J. van der Vliet.
Ab. en Fred. Haerten.	W. P. de Fries en Meynis.
Wed. Joannes Henk Hanus en Zoon.	J. Ch. Wichter.
A. Hartzen.	Van Waning en Wj.
Gebr. Hartzen.	An. Willink.
Jan en Carl Hasselgreen.	Willem en Jan Willink.
Van Heukelom en Sypkens.	Witteküll en Comp.
Wed. Frans van Heukelom en Zoon.	Wolman en Comp.
Holzhauser en Bloemen.	H. en C. Zyrtman.
A. Horstman en Comp.	
Hend. Hoy.	

Voor een' zeer matigen prijs, wordt aan een enig Heer, tegen prijs Mei, te Haar aangeboden, twee Gemeenbeleerde Kamers, op eene der beste standen en in het midden-gedeelte van den Haag, te bevrugten bij den Boekverkooper A. van Hoogstraten Junior op de Plaats.

L. LAURENT, Directeur de la maison d'Education à Oosterhout, près de Bréda, a l'honneur d'informer le public qu'il continue à enseigner avec succès les Ecritures Anglaise, Allemande et Hollandaise, l'Arithmétique, le Style, la Géographie, la Lecture, l'Histoire et la Tenue de livres en parties simple et double, ainsi que les langues Française, Anglaise, Hollandaise, Allemande, Espagnole et Portugaise, le tout par principes. Il reçoit des Elèves de tout âge. Pour plus amples renseignements, s'adresser par lettres affranchies au Directeur.

SCHIEDAM den 12 January.
Genever, de 30 Virtels, zonder Exat. . . . 64
Amsterdamsche Proef. . . . 84
Zonder de Belasting.